

FYLKESMANNEN I SØR - TRØNDELAG MILJØVERNDELINGEN

RAPPORT

1-1985

FEMUNDSMARKA

EN NATURFAGLIG OG FORVALTNINGSORIENTERT BETRAKTNING
AV MULIGHETENE FOR EN UTVIDELSE AV
FEMUNDSMARKA NASJONALPARK I RØROS KOMMUNE

FAGGRUPPE:

- FISK
- KART OG DATA
- NATURVERN, FRILUFTSLIV
- VANN, AVLØP, RENOVASJON
- VILT

TRONDHEIM

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
MILJØVERNADDELINGEN

FEMUNDSMARKA

**EN NATURFAGLIG OG FORVALTNINGSORIENTERT BETRAKTNING
AV MULIGHETENE FOR EN UTVIDELSE AV
FEMUNDSMARKA NASJONALPARK I RØROS KOMMUNE**

av

TORFINN RØHDE

JANUAR 1985

FORORD

Det har fra flere hold vært reist spørsmål om en vurdering av verneområdene i Femundsmarka. Både utstrekning og verneregler har vært omdiskutert, såvel lokalt i Røros kommune, som regionalt i Hedmark og Sør-Trøndelag fylker. Interesseorganisasjoner som Naturvernforbundet og Jeger- og Fiskeforbundet har også engasjert seg i debatten.

I disse dager arbeider Statens Naturvernråd med en ny nasjonal-parkutredning for Norge. I den forbindelse er miljøvernavdelingen gitt ansvaret for vurdering og utvelgelse av aktuelle områder i fylkene.

En har derfor funnet det passende å foreta en noe grundigere gjennomgang av Femundsmarkas verneområder nå.

Det er lagt spesiell vekt på å vurdere et mindre område som grenser til parken i nord-vest, da Sør-Trøndelag skogforvaltning har bedt om dette i forbindelse med planer om avvikning her.

Friluft- og naturvernkonsulent Torfinn Rohde har skrevet rapporten.

Trondheim, 10. januar 1985

Herlaug Dørum
miljøvernleder

Jon Suul

INNHOOLD

	Side
1. INNLEDNING	1
2. FEMUNDSMARKA NASJONALPARK OG LANDSKAPSVERNOMRÅDE. KORT HISTORIKK	1
3. NATURVITENSKAPELIGE FORHOLD I NÅVÆRENDE VERNEOMRÅDER	2
4. NATURVITENSKAPELIGE FORHOLD I DET AKTUELLE HOGSTOMRÅDET	5
5. ANDRE KVALITETER	7
6. INNGREP	8
7. DISKUSJON	9
8. KONKLUSJON	13
9. LITTERATUR/KILDER	14

VEDLEGG

1. Kart over dagens verneområder
2. Kart over det aktuelle utvidelsesområdet

1. INNLEDNING

Statens Skoger v/Sør-Trøndelag Skogforvaltning vurderer å foreta hogst i skogene øst for Langtjørnene i nordre del av Femundsmarka.

Det aktuelle området ligger nord og vest for Femundsmarka nasjonalpark og landskapsvernområde, og innenfor Røros statsalmenning.

Hogsten vil i så fall bli foretatt som skånsom flatehogst etter mønster av tidligere hogster i disse marginale skogene. I forbindelse med hogsten er det aktuelt å bygge skogsbilveg inn i området.

Da en fra skogforvaltningens side er oppmerksom på at området kan inneholde naturvitenskapelige verneverdier, ble det i 1983 tatt kontakt med fylkesmannen og bedt om en vurdering av området fra naturvernhold.

Det har vært naturlig å vurdere de aktuelle områdene i sammenheng med nasjonalparken og landskapsvernområdet.

I forbindelse med at Statens Naturvernråd i 1984 startet arbeidet med en utredning om nasjonalparkene i Norge, har en også valgt å se rapporten som en del av fylkesmannens arbeid med denne saken.

2. FEMUNDSMARKA NASJONALPARK OG LANDSKAPSVERNOMRÅDE. KORT HISTORIKK.

Det første forslaget om vern av et villmarksområde i Femundsmarka ble framsatt alt i 1916 av professor Oscar Hagem. Senere har tanken modnet, og da Statens Naturvernråd i 1956 tok opp arbeidet med en "Landsplan for natur- og nasjonalparker", var Femundsmarka en selvfølgelig del av denne.

I 1964 la så Rådet fram sin innstilling om landsplanen, og det ble der foreslått å opprette en nasjonalpark på ca. 130 km² rundt Røa og Grøtåa-vassdragene.

Da Kommunal- og arbeidsdepartementet presenterte sin Stortingsmelding om saken i 1966, foreslo man avgjørelsen om nasjonalpark i Femundsmarka utsatt til spørsmålet om regulering av Røa-vassdraget og Femunden var avgjort.

Stortingskomiteén var av samme formening som departementet med hensyn til reguleringssaken, men mente nasjonalparkarealet burde utvides betraktelig.

Både Regjering og Storting avslo i 1970 søknaden fra de svenske kraftinteressene om utbygging av Rogen, Røa og Femundsvassdraget, og den 9. juli 1970 ble så nasjonalparken og landskapsvernområdet opprettet etter de grenser og bestemmelser som gjelder i dag. Tilsammen ble et 385 km² stort område vernet som nasjonalpark og et 70 km² stort område vernet som landskapsvernområde. Av disse ligger henholdsvis 160 og 24 km² i Sør-Trøndelag.

Formålet med Femundsmarkas verneområder er å bevare et karakteristisk dødislandskap med innsjøer, blokkmark, furu-urskog og fjell, hvor dyre- og plantelivet skal få utvikle seg mest mulig fritt, samtidig som området skal gi mulighet for friluftsliv og rekreasjon.

3. NATURVITENSKAPELIGE FORHOLD I NÅVÆRENDE VERNEOMRÅDER.

Naturgeografisk region : Femundsmarka ligger i grenselandet mellom region 33 d (Förfjellsregionen med hovedsaklig boreal vegetasjon - øvre Østerdalstypen) og region 35 i (Fjellregionen i søndre del av fjellkjeden - Fjellområdene i Norra Dalerna og Södre Jämtland).

Landskapsform : Verneområdene ligger mellom 662 m.o.h. (Femunden) og 1459 m.o.h. (Elgåhogna). Rolige linjer og jamnt høgdenivå dominerer landskapet. I den sørlige halvdel av nasjonalparken finnes de ruvende fjellpartiene.

Rundt halvparten av områdene ligger over tregrensa, og under tregrensa er det furua som er enerådende i landskapsbildet.

Et karakteristisk trekk i landskapsbildet er de mange små tjernene og håer, men også flere større vassdrag finnes. Alle renner fra øst mot

vest. De største vassdragene er Mugga og Røa. I alt er 10-15 % av det fredede området dekket av vann.

Berggrunn : I den nordlige delen er bergarten stort sett kvartsitt, mens granitt og lys og grå kvartsitt er vanligst i de sørlige delene.

Kvartærgeologi : Femundsmarkas kvartærgeologiske kvaliteter er kjent langt utover landegrensene. Mesteparten av morenen, som delvis er ganske tjukk, er avsatt som bunnmorene av usortert materiale.

De runde, buete tverrgående ryggene ved Røgen, Røgen-morenene, er dannet ved et brefall, og eskerne som går igjen flere steder i marka er også avsatt under isen av store breelver. Dessuten går grytehullformasjonene igjen og strandterasser finnes utviklet flere steder.

Vegetasjon og flora

Plantelivet i Femundsmarka fortøner seg ved første øyekast som fattig. Berggrunnen med sparagmitt, kvartsitt og granitt bidrar til dette. Mere næringsrike bergarter finnes kun lokalt og gir der en rikere flora.

Furua dominerer skogbildet, og det finnes to typer furuskog, lavfuruskog og bærlyngfuruskog. Bjørka opptrer i blanding med furu, bare sjelden i rene bestand.

Felt- og botnsjiktet i lavfuruskogen domineres av Cladonia-arter (reinlav og kvitkrull), og i den noe frodigere bærlyngskogen er de vanligste artene blåbær og tyttebær, samt smyle, tepperot, marimjelle og skogstjerne.

Bjørka trives på noe fuktigere mark enn furua. Derfor er ofte også urteinnslaget i skogbotnen noe rikere enn i furuskogene.

Myrene skaper variasjon i landskapet i Femundsmarka. Stort sett er det nedbør- og/eller fattigmyrer, men også rikere myrtyper finnes. Dessuten finnes en del arealer med overgangstyper mellom myr og bjørkeskog, en slags "myrbjørkeskog".

De "frodige" vegetasjonstypene finnes langs elver og bekker, og der berggrunnen inneholder noe kalk. Mjødurt, kvitbladtistel, skogstorkenebb, bringebær, markjordbær, tysbast og turt opptrer på disse stedene.

Fjellvegetasjonen er karrig. Den lyngrike blandings-skogen går over i et blåbær-blålyngbelte der snøen får lagt seg skikkelig om vinteren. På de mere snøbare stedene dannes det rabber, med lyng og lav, og høyere oppe der vind og tele virkelig får tak, overtar rabbe-sivet, et utholdendte lite halvgras.

Vass-vegetasjonen er stort sett svært fattig. Dette skyldes at så godt som alle større vatn i marka er fattige (oligotrofe). Flotgras og tjønnaks er de vanligste artene. De rike områdene for vannplanter er i Rødalen, nedre del av Mugga og Revlingsjøene. Her vokser tusenblad, stivt brasmegras, småpiggeknopp, hesterumpe, grastjønna og sylblad. (De nedre delene av Mugga ligger utafor verneområdet.)

Av mere eksklusive arter i Femundsmarkas flora må nevnes gullull, rødsildre, breiull, taglstarr, smalstarr, granstarr, kongsspir, myrtevier og huldreblom.

Fauna

Stort sett er næringsgrunnlaget fattig for dyrelivet. Steinskvett og heipielerke er de mest vanlige småfuglartene. I eldre skog med råtne og halvdøde stubber trives tretåspetten utmerket. På myrene i nord holder trana til, og av rovfuglene er fjellvåken og dvergfalken de vanligste. I sjølve Femunden finnes det både makrellterne og rødnebbterne, som lever høgt på stingsild. I snaufjellet holder snøspurv, fjellrype, heilo og boltit til.

Tamreinen beiter overalt i området. Elg er vanlig, og de store rovdyra jerv og gaupe har stammer her inne. Av mindre rovdyr finnes rødrev, fjellrev, mink og mår. Dessuten holder beverbestanden på å ta seg opp igjen.

I de seinere årene har Femundsmarka fått et nytt tilskudd, nemlig moskus. Dette er en avledder av stammen på Dovre. I dag teller den ca. 30 dyr og pendler mellom verneområdene på norsk og svensk side av marka.

4. NATURVITENSKAPELIGE FORHOLD I DET AKTUELLE HOGSTOMRÅDET

Naturgeografisk region

Området ligger i den samme grensesonen mellom region 33 d og 35 i som resten av Femundsmarka.

Landskapet domineres av de slakke linjer, med noen litt skarpere oppstikkende topper (Brennvola og Muggua). Skoggrensa går opp mot 800 m.o.h. Furuskogsliene dominerer landskapsbildet totalt.

Berggrunnen består i det alt vesentlige av lys sparagmitt, med innslag av konglomerat og granitt i Brennvola-Muggua-området.

Kvartargeologisk er området svært særpreget med et markert dødislandskap mellom Nordvika og Mugga, hvor gjengroingsmyr noen steder er dannet i gropene. Andre steder finnes små tjern som er i ferd med å gro igjen, eller hullene ligger der helt tørre.

På østsida av Lille Langtjøna og Rundtjøna går det en markert rullesteinsås opp mot Feragen.

Alle disse utformingene er svært tydelige og fine.

Vegetasjon og flora

Elven (1979) beskriver vegetasjonen i området, og sier "Hvis området (verneområdene) noen gang skulle utvides, bør man prioritere to områder. Området rundt Mugga og Nordvika har mer produktiv skog enn resten av Femundsmarka og ble sannsynligvis derfor holdt utafør verneområdet i første omgang. Området rommer også bedre vassplantevegetasjon enn resten av Femundsmarka."

Vegetasjonen fra strandkanten ved Femunden og opp til Mugga er preget av lavfurskog og bærlyngfurskog. Innimellom finnes små fattigmyrer og tjern uten nevneverdig vannvegetasjon. Her og der kan en se stubber etter gammel plukkhogst.

Mellom Grunnhåen og Brennvola er lavfurskogen dominerende på de flate lavereliggende områdene. Små myrer med ombrotrofe parti finnes

imellom. Etterhvert som landskapet får mere helling opp mot de to toppene i Muggrua og Brennvola, blir bærlyngpreget mere utpreget i feltsjiktet. Her finnes færre merker etter hogst enn sør for Mugga.

Et større område i hellingen opp mot Brennvola er preget av forholdsvis ung furuskog med innslag av døde trær, samt noe hogst. Antageligvis er dette en yngre brannflate.

Skråningene på sjølve Brennvola er bjørkeskogdominert (krekling/blåbærbjørkeskog) med en og annen majestetisk gammel furu.

Fra Brennvola og vestover mot Langtjønnene er det også fattige myrer og lav/lyngfuruskog. Intermediære myrer og gammel kulturmark ? ligger i vestskråningen ned mot Langtjønna.

Fra Nordvika og oppover langs Langtjønnene strekker store myrområder seg. Dette er fattige og delvis reint ombrotrofe myrparti.

Fauna

Det foreligger få observasjoner spesielt fra dette området.

Otto Frengen ved Universitetsmuseet i Trondheim besøkte området i august 1982 og i april 1983. Fra disse turene foreligger det notater, som indikerer at områdene ved Nordre Mugga og rundt Kalven har forholdsvis rikt dyreliv.

Følgende fugler er observert:

Storlom	Skjære
Kvinand	Kråke
Krikkand	Ravn
Stokkand	Fossefall
Lirype	Løvsanger
Orrfugl	Fuglekonge
Storfugl	Steinskvett
Vipe	Gråtrost
Gluttsnipe	Svarttrost
Småspove	Rødvingetrost
Terne ubest.	Granmeis

Flaggspett	Lappmeis
Dvergspett	Kjøttmeis
Tretåspett	Trekryper
Taksvale	Bokfink
Heipiplerke	Bjørkefink
Såerle	Korsnebb ubest.
Linerle	Gråsisik
Lavskrike	Grønnsisik

I tillegg til disse kan en påregne de fleste artene som ellers er observert i verneområdene.

Verd å merke seg er forekomsten av lappmeis. Den opptrer relativt vanlig og har tydeligvis et av sine kjerneområder i Sør-Norge akkurat i disse delene av Femundsmarka. Ellers er også spettene svært vanlig, noe den høye andelen av gammel og delvis død skog indikerer.

Av pattedyrforekomster er observasjonene av oter og bever de mest bemerkelsesverdige. Begge disse er knyttet til vassdragene, og er skye dyrearter som vil ha minst mulig forstyrrelse. Moskusen holder også gjerne til i traktene ved Mugga.

Frengen nevner dessuten at områdene ved Nordvika og Nedre Mugga er gode vinterbeiter for elg.

5. ANDRE KVALITETER

Som område for friluftsliv er disse arealene mye brukt. Spesielt strekningen langs Mugga er naturskjønn, og gir gode muligheter for fiske og naturopplevelser. Her går det sti inn til Muggsjølia. Kanopadlingen har tatt seg voldsomt opp de siste årene, og gjennom Kalven, Rundtjøna og Langtjønnene passerer nok et tresifret tall med slike farkoster hvert år.

Å padle nedover den gamle tømmerrenna og forbi fløtningsdammene er en spesiell opplevelse. Den delen av renna som ligger i tilknytning til det aktuelle området, burde vært restaurert etter gammelt mønster, før den ødelegges.

6. INNGREP

Inngrepene i området er svært få. Bebyggelsen på Nordvika er forsåvidt å regne som et kulturminne, og vil ikke bryte vesentlig med et verneområde.

Et reingjerde passerer i retning nord-syd. Dette er nødvendig for reindriften, men har liten betydning for økosystemene her inne. Noen pryd for et eventuelt verneområde er det selvfølgelig ikke.

Den hogst som har vært drevet fram til i dag, har vært meget skånsom, og har ikke påvirket skogen i den grad at økosystemet kan sies å være berørt i vesentlig grad..

7. DISKUSJON.

Fylkesmannen er av Sør-Trøndelag Skogforvaltning blitt bedt om å vurdere hvorvidt det kan være ønskelig å innlemme området i verneområdene i Femundsmarka.

Ved opprettelsen av nye verneområder er det to hovedspørsmål som melder seg:

1. Har området kvaliteter som gjør at det er kvalifisert for vern?
(Et verneområde skal representere det "beste" ved norsk natur.)
2. Er det forvaltningsmessig ønskelig å opprette dette verneområdet?
(Har vi råd og tid?)

For å svare på spørsmål 2 først:

Å innlemme de ca. 10 km² det her er snakk om i verneområdene i Femundsmarka har svært lite å si rent forvaltningsmessig.

For oppsynet vil det medføre noe merbelastning, i og med at båttrafikken og kanotrafikken i denne delen av marka er ganske stor. Det vil derfor være naturlig med relativt hyppig tilsyn her i sommermånedene. Vinterstid passerer oppsynet allikevel dette området ofte, og da er jo heller ikke trafikken særlig stor. (Odd Langen, pers.med.)

Så spørsmål 1:

Ved en vurdering av om de naturfaglige kvaliteter er høye nok til å kvalifisere for vern, er det viktig å se på følgende to forhold:

- a) Tilfører vi verneområdene i Femundsmarka nye naturfaglige kvaliteter?
- b) I tilfelle del a besvares positivt:
Hvilken verneform er det naturlig å legge på området?
Avgjørende her er graden av tilstedeværende inngrep, og evt. nye inngrep.

Ut fra de betraktninger og observasjoner som er refert innledningsvis, vil verneområdene utvilsomt tilføres noe av det det fra før av er lite av i marka, nemlig noe mere høyproduktive områder for skog, og vassdrag med rik vannvegetasjon. At dette slår ut i et noe rikere dyreliv er ikke direkte dokumentert, men reint økologisk er det rimelig å anta en slik sammenheng.

Elven (-79) karakteriserer lavfuruskogene i Røros-distriktet som regionalt verneverdige, da typen her har sin nord- og vestgrense i Norge. Enhver utvidelse av området som medfører at gamle og døde trær får stå, øker livsmulighetene for populasjonene av spetter. Også lappmeisa foretrekker eldre furuskog som levested. Slike områder begynner etterhvert å bli sjeldne, også i fjellbygdene. Landskapene rundt Nordvika og Mugga er også særdeles naturskjønne og representerer en klar verneverdi.

Konklusjonen må derfor bli at det er et naturfaglig grunnlag for å utvide verneområdene med de arealer det her er snakk om.

Valget av verneform er noe mer komplisert.

Elven (-79) foreslår landskapsvernområde, ut fra at mindre inngrep ikke vil forandre økosystemet her inne.

Formålet med landskapsvernområdet i Femundsmarka er: "å bevare arealet mellom nasjonalparken og Femunden så vel av hensyn til

landskapets skjønnhet og egenart, som av hensyn til friluftsliv og rekreasjon. Det er også ønskelig å omgi nasjonalparken med en buffersoner."

Vernebestemmelsene er relativt strenge, men åpner muligheter for en viss hogst etter bestemte kriterier:

"1. Skogbevokste arealer opprettholdes med den treslagssammensetning som er naturlig på stedet. Snauhogster skal unngås og foryngelse skal fortrinnsvis skje ved å bygge på naturlig gjenvekst.

Bemerkelsesverdige og dekorative trær beholdes ut over den regulære hogstmodenhetsalder.

Døde og hule stammer skal av hensyn til fuglelivet ikke fjernes.

Kjemiske plantevernmidler og kunstgjødning må ikke anvendes i skogfeltene. Våtlandte partier og myrer må ikke dreneres.

2a. Planer om endrede bruksformer som kan innvirke vesentlig på landskapets egenart, skal forelegges det departement som naturvernloven sorterer under.

2b. Departementet kan treffe tiltak for å holde dyrket mark og beiteland åpne i tilnærmet samme grad som før.

3a. Utenom nåværende bebyggelse kan det bare oppføres bygninger tilknyttet jord- og skogbruk, turisthytter, jakt- og fiskebuer, naust e.l.

På privat grunn kan det dessuten oppføres fritidsbygg så langt dette vil bli tillatt etter bygningsloven.

3b. Planer om nybygg, større anlegg eller innretninger kan ikke settes i verk uten godkjenning av departementet.

4. Departementet kan etter søknad gjøre unntak fra bestemmelsene ovenfor i den utstrekning det ikke kommer i strid med formålet for landskapsvernområdet.

Skal området innlemmes i nasjonalparken, vil langt strengere bestemmelser bli lagt til grunn. Formålet med nasjonalparken er referert tidligere. Fredningsbestemmelsene er som følger:

2. Fredningsbestemmelser

2.1 Landskapet skal være fredet mot tekniske inngrep som f.eks. vei- og jernbanebygging, bergverksdrift, grustak, vassdragsregulering, bygging av kraft- og telefonlinjer og taubaner og mot oppføring av bygninger av alle slag.

2.2 Ville pattedyr og fugler med bo og reir skal være fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art, med unntak av lovlig jakt på elg, storfugl, orrfugl, rype, hare, rødrev og mink. Bestemmelsen skal likevel ikke være til hinder for:

a. utøvelse av rett til å forfølge, avlive og tilegne seg såret/ skadet vilt etter de til enhver tid gjeldende bestemmelser. Felling av storvilt i henhold til forfølgingsretten skal så snart det er mulig meldes fra til skogforvaltningen og i seneste fall før det felte vilt fjernes fra fellingsstedet.

b. forsvar av personer og eiendom som angripes av dyr.

Nye dyrearter må ikke innføres.

Fiske kan foregå etter vanlige regler i distriktet.

2.3 Alle planter, herunder levende og døde trær, skal være fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art som ikke skyldes vanlig ferdsel, bærplukking, lovlig beite, jakt og fiske. Det er tillatt å ta tørt trevirke og nedfall til brensel på stedet, men hule trær og tørre stammer som er egnet som boplass for fugler, må ikke felles.

Oppsittere på gårdsbruk eller som har setrer som ligger i landskapsvernområdet eller støter opp til nasjonalparkområdet har likevel rett til å ta tørt trevirke på egen hånd og annet trevirke etter nærmere anvisning av skogforvalteren. Likevel slik at hule trær som er egnet til boplass for fugler samt store tørrfuruer ikke må røres.

Nye plantearter må ikke innføres.

2.4 For øvrig skal naturmiljøet være fredet mot:

a. Motorisert trafikk til lands og til vanns og landing med luftfartøy med mindre dette skjer i ambulanse-, sikrings- eller politiøyemed.

b. Forurensning av vassdrag og naturen ellers som ikke er en nødvendig følge av ferdselen i området.

2.5 Rettigheter etter lov om reindriften av 12. mai 1933 skal fortsatt kunne utøves, likevel slik at plassering av koier og gjerder skal skje i samråd med vedkommende skogforvalter.

Unntatt fra denne bestemmelsen er bruk av hule trær som er egnet til boplass for fugler samt store tørrfuruer."

Vurderer en inngrepene i området (reingjerde, hogst og stitraséer/bruer) kommer disse ikke i strid med bestemmelsene for landskapsvernområdet.

Evt. framtidig hogst vil også kunne foretas, mens bygging av vei inn i området vil være en skjønnsmessig avgjørelse.

Hvis området skal legges til nasjonalparken, vil heller ikke reingjerdet og de gamle hogstmerkene komme i strid med fredningsbestemmelsene.

Framtidig hogst og veibygging vil derimot være utelukket.

Eiendommen Nordviken kan eventuelt holdes utafor et nasjonalparkområde, men kan uten problemer innlemmes i landskapsvernområdet.

I forbindelse med Statens Naturvernråds arbeid med Nasjonalparkutredningen er spørsmålet om en utvidelse av Femundsmarka reist. Her er det også fremmet forslag om at landskapsvernområdet i sin helhet skal innlemmes i nasjonalparken, slik at Femunden danner vestgrense for parken slik den ligger i dag. Bakgrunnen for dette er at det i dag stort sett praktiseres de samme reelle forvaltningsregler både i landskapsvernområdet og i nasjonalparken. Grensa mellom områdene er dessuten bare en strek på kartet, og betyr lite for brukerne av marka.

Argumentet med at landskapsvernområdet skal være en buffer for nasjonalparken har i høy grad falt bort, i og med at Femundsvassdraget er gitt varig vern, og at Femunden sjøl derved er blitt buffer.

8. KONKLUSJON.

Sett fra naturvernhold synes følgende klart:

- 1) De naturvitenskapelige forhold i det aktuelle området er av en slik karakter at området bør innlemmes i verneområdet.
- 2) Inngrepene er ikke av så alvorlig karakter at de diskvalifiserer området som verneområde.
- 3) Både det gamle landskapsvernsområdet og det nye området i nordvest bør innlemmes i nasjonalparken.
- 4) Det bør ikke igangsettes tiltak av forstlig karakter i området, før innstilling om nasjonalparkene foreligger fra Statens Naturvernråd. Dette er forutsatt å skje i 1985.

9. LITTERATUR/KILDER

Borgos, G., Elven, R., m.fl. 1972. Norges Nasjonalparker, Femundsmarka, Gutulia s. 1-115

Elven, R. 1979. Botaniske verneverdier i Røros, Sør-Trøndelag. Rapp.Bot.ser. 1979-6. DKNVS Museet, UNIT. s. 1-158

Frøengen, O. 1983. Notater fra felttur. Upublisert.

Frislid, R., Grønset, O., Hohle, H. 1979. Femundsmarka og Sølen-traktene s. 1-168

Haftorn, S. 1971. Norges Fugler. s. 1-862

Innst. S.nr. 140 (1966-67) Innstilling fra kommunalkomiteen om landsplan for natur- og nasjonalparker i Norge s. 257-265

Miljøverndepartementet 1972, Norges Nasjonalparker, Femundsmarka (brosjyre)

Naturvernrådet 1964. Innstilling om landsplan for natur og nasjonalparker i Norge s. 1-61

Nordiska Ministerrådet 1984. Naturgeografisk regioninndeling av Norden.

Ryvarden, Leif. 1983. Norges Nasjonalparker s. 1-135

St.prp. nr. 4 (1972-73) Om verneplan for vassdrag.

Suul, Jon. 1977. Fuglefaunaen og en del våtmarker av ornitologisk betydning i fjellregionen, Sør-Trøndelag. Rapp.Zool.ser. 1977-5. DKNVS Museet UNIT s. 1-81

KART OVER DET AKTUELLE UTVIDELSESMRÅDET

----- GRENSE FOR LANDSKAPSVERNOMRÅDET

////// MULIG UTVIDELSE

RAPPORTER UTGITT AV FYLKESMANNENS MILJØVERNINGSDELING

1983. ORNITOLOGISKE UNDERSØKELSER ANGÅENDE PRØVE VINDKRAFT-
AGREGAT PÅ VEST FROVA.
FORPROSJEKT HØSTEN 1983. 29 S.
1983. SELSKADEREGISTRERINGER.
EN UNDERSØKELSE AV SKADER PÅ LAKS OG KILENOTER FORÅRSAKET
AV SEL. 16 S.
1983. NATURVERNOMRÅDER I SØR TRØNDELAG FYLKE.
REVIDERT UTGAVE 1984-1985. 149 S.
1984. HANDLINGSPROGRAM FOR FRILUFTSLIV I SØR-TRØNDELAG FYLKE.
1984-1989. 70 S.
1984. RAPPORT VAR 1/84
VASSDRAGSOVERVÅKING 1982/83. 23 S.
1984. RAPPORT VAR 2/84
FORURENSNING AV VASSDRAG FRA SILDER OG GJØSSELLAGER 1983.
19 S.
1984. RAPPORT 1-1984
REGISTRERINGER AV BEITESKADER FORÅRSAKET AV KORTNESOGAS PÅ
BYNESET, TRONDHEIM KOMMUNE, VÅREN 1984. 21 S.
1984. RAPPORT 2-1984
FISKEPRODUKSJON OG FORURENSNING I NEDRE GAULA,
EN UNDERSØKELSE AV MINDRE SIDEVASSDRAG TIL GAULA
I MELIUS KOMMUNE. 25 S.
1984. RAPPORT 3-1984
UNDERSØKELSE AV RESIPTENTER I ORKDAL KOMMUNE. 27 S.
1984. RAPPORT 4-1984
LANDBRUKSKONTROLLEN 1984. 14 S.
1984. RAPPORT 5-1984
I. BESTANDS- OG BEITEREGISTRERINGER AV CANADAGÅS VED
GAULØSEN, MELIUS OG TRONDHEIM KOMMUNER, HØSTEN 1984 OG
II. EN VURDERING AV EVENTUELL SAKT PÅ CANADAGÅS. 37 S.
1985. RAPPORT 1-1985
FEMUNDSMARKA.
EN NATURFAGLIG OG FORVALTNINGSORIENTERT BETRAKTNING AV
MULIGHETENE FOR EN UTVIKELSE AV FEMUNDSMARKA NASJONAL
PARK I RØRDS KOMMUNE. 16 S.